

בעמודים אלה מסכם "העולם הזה" את השקרים הבולטים של השלישייה המזוינת — מנחם בגין, אריאל שרון ורפאל איתן, כפי שהם עולים מן הדיווחים של אבי בטלהיים. אברהם תירוש ויעקב ארז ב"מעריב", מראיונות שנערכו עם אריאל שרון ועם מרדכי גור ב"רעיונות אחרונות", ומריווחו של אלכס פישמן ב"על המישור".

שקד 14:

רק פעולה אווירית

ביום הרביעי, ה-9 ביוני, אישרה הממשלה פעולה של חיל-האוויר נגד הטילים הסוריים. נאמר לשרים שלא תהיה התנגשות יבשתית — אך כבר התחילו קרבות כיבשה נגד הסורים, מתוך שאיפה להגיע לכביש ביירות-דמשק.

שקד 15:

"לכל המאוחר"

עד מחר"

בישיבת ממשלה נוספת שנערכה באותו היום, שיקר רפול לממשלה כאשר אמר שצה"ל יוכל לסיים את המלחמה. עד היום בלילה, לכל המאוחר מחר. רפול, כמו שרון, רצה בביצוע "התוכנית הגדולה", ולא היה ברעתם לעצור בקו 40 הקילומטרים. התוכנית הגדולה כללה גם את כיבוש ביירות המערבית עליידי הפלאנגות, עם צה"ל בעיקבותיהם.

שקד 16:

מה עם בירות?

בניגוד מוחלט להחלטות הממשלה, כבש צה"ל על-פי פקודת שר-הביטחון והרמטכ"ל חלקים של בירות. כאשר שאלו השרים בישיבת-ממשלה שנערך כה ביום הראשון, ה-13.6.82, איך הגיע לשם צה"ל, אמר להם שרון כי ארמונות-השיא ונמל-התעופה אינם בירות...

שקד 19:

כביש ביירות - דמשק

השרים דוד לוי ומרדכי ציפורי, וחבריה-הכנסת שימרון פרס ואמנון רובינשטיין פנו ביום השלישי, ה-22 ביוני אל מלאמקום-ראש-הממשלה, שימחה ארליך, בקשר לפעולה של צה"ל שכונה כלפי כביש ביירות-דמשק. ארליך, שמילא את מקומו של בגין, שהיה בארצות-הברית, לא ידע על הפעולה. הוא ניסה להשיג את שר-הביטחון ואת הרמטכ"ל — ללא הצלחה.

מאוחר יותר התקשר הרמטכ"ל אל ארליך ושיקר לו. רפול אמר לארליך כי "אין תזווה ממשית" של צה"ל. למעשה, ניתנה פקודת המיבצע לכיבוש הכביש כבר ב-19 ביוני, והלחימה נמשכה חמישה ימים.

שקד 20:

הודעת דובר צה"ל

ב-22 ביוני פירסם דובר-צה"ל הודעה, כאילו מגיב צה"ל בלחימה על הפרת הפסקת-האש מצד הסורים באותו יום, בניגוד לכביש ביירות-דמשק. למעשה, ניתנה, כאמור, פקודת המיבצע לצה"ל לפעולה זאת שלושה ימים קודם לכן, בלי שום קשר להפרת של הפסקת-האש, אלא במטרה לבצע את "התוכנית הגדולה".

שקד 21:

לא כניסה לביירות

במוצאי שבת, ה-26 ביוני, נערכה התייעצות-שרים בבית ראש-הממשלה,

הסוף: רפאל איתן על קבריהם

שקד 25:

כיבוש חי-אל-סלום

אחרי שנדחתה בממשלה הצעתו של אריאל שרון לכבוש את השכונה של ביירות, חי-אל-סלום, הוא העמיד פנים כמקבל את החלטת הממשלה — ולמרות זאת נכבשה השכונה בהתחלת אוגוסט. באותו שלב התחיל שרון להטיל על צה"ל משימות רבות שלא קיבלו את אישור הממשלה, כמו הפצצות הכבדות של מערב-ביירות עליידי חיל-האוויר ועליידי הארטי לריה של צה"ל.

שקד 26:

2000 המחבלים

אחרי יציאת אש"ף מביירות, לא הירפה שרון מ"התוכנית הגדולה". כרי

שקד 24:

מיספר הנבגעים

לפי הערכת סגן אלוף גבי, קצין-הרפואה של פיקוד צפון, היה מיספר הנפגעים הצפוי לצה"ל בכיבוש מערב-ביירות — 300 הרוגים. מפקד החטיבה אלי גבע נקב במיספר של 250 הרוגים.

הרמטכ"ל ניסה להתחמק מתשובה לשאלה על מיספר הנפגעים הצפוי, כאשר נשאל על כך עליידי ראש הממשלה. ורק כאשר נלחץ, אמר רפול: "כמה עשרות". ראש-הממשלה מסר לממשלה הערכה זאת.

לא-לוף-מישנה אלי גבע אמר ראש הממשלה, כי להערכת רפול היו פחות מ-20-30 הרוגים בפעולת כיבוש מערב-ביירות.

בקשר למערב-ביירות. הצעת שרון היתה: להפציץ את ביירות עד שלא יישאר בה אבן על אבן, אחרי שהתושבים יוחרו, ותניתן להם שהות של 24 שעות כדי לעזוב.

למעשה, רצה שרון להחריב ערי-היסוד את בירת לבנון. אחר-כך הוא סיפר שהוא מעולם לא היה בעד כניסה לביירות המערבית...

שקד 22:

הפלאנגות וצה"ל

בישיבת-הממשלה שנערכה יום לאחר מכן, ביום הראשון, ה-27 ביוני, היתה כבר לשרון הצעה אחרת: שהפלאנגות ייכנסו לביירות, וצה"ל ייכנס כמה שעות אחריהם. למעשה, ידע שרון, כפי שהוא עצמו אמר לשימחה ארליך כמה ימים קודם לכן, שהפלאנגות לא יוכלו לכבוש את מערב-ביירות. היה ברור שהוא מייעד,

שקד 23: צה"ל לא תיכנן

● בתחילת אוגוסט ביקש אמיר דרורי כי ייערך גיוס מילואים גדול של חטיבות הנחנכים. לקראת כיבוש מערב-ביירות. הרמטכ"ל הבטיח לאלוף-המפקד שצה"ל לא יכבוש את ביירות. אך דרורי, שהיה איש-סודו של שרון, תבע שיערך גיוס, ואכן, עליידי הוראת שרון, ובלי ידיעת הממשלה, נערך ב-6 וב-7 באוגוסט גיוס-מילואים גדול לקראת כיבוש מערב-ביירות.

● גיוס זה, ככל הנראה, סימן את נקודת המינסה ביחסיהם של בגין ושרון. עד להתחלת אוגוסט התייצב בגין לכל אורך הקו לצידו של שרון. הוא שיתף עימו פעולה בחטעיית הממשלה, הכנסת האופוזיציה והציבור. אך גיוס-המילואים לצורך כיבוש מערב-ביירות נעשה ללא ידיעתו של ראש-הממשלה, והוא הורה לשרון לבטל את הגיוס. מאוחר, הצטרף גם בגין לתוקפי שרון בממשלה.

● באותה עת, בהתחלת אוגוסט, ערך צה"ל תרגילים. על מודל לכיבוש מערב-ביירות, וניתנה גם הערכה לגבי מיספר הנפגעים.

● התוכנית לכיבוש מערב-ביירות התבצעה אחרי מותו של באשיר ג'מאל — למרות שכוחות אש"ף עזבו את העיר. ההתנקשות בג'מאל היתה עילה לביצוע התוכנית, ממש כשם שההתנקשות בארנוב היתה עילה לביצוע "התוכנית הגדולה".

● שרות ומאות פעמים חזרו בגין, שרון ורפול על הטענה כאילו לא תיכננה ישראל מעולם לכבוש את מערב ביירות. פעמים רבות מאוד הועלתה טענה זאת בהקשר למרשת אלוף-מישנה אלי גבע, שביקש לפטור אותו מפיקוד על חטיבתו במעולה זאת. הטענה כאילו לא החליטה ממשלת ישראל לכבוש את מערב ביירות, וכאילו לא תיכנן צה"ל פעולה זאת, היא שקר מוחלט וגס.

● בשיבה שנערכה ב-27 ביוני הובאה לפני הממשלה ההצעה לכבוש את מערב ביירות, אך התוצאה היתה תיקו. מצדדי הכניסה לביירות — שרון ובגין, לא ויתרו.

● בסוף חודש יולי נערכה ישיבת-ממשלה, שבה הוחלט ברוב של 10 שרים נגד 8 כי צה"ל יכבוש את החלק הדרומי של מערב ביירות — תוכנית שבוצעה, לבסוף, חודשיים לאחר מכן. אחרי ההתנקשות בבאשיר ג'מאל.

● במישור הצבאי עובדה כבר בחודש נובמבר התוכנית לכיבוש מערב-ביירות, במיסגרת התוכנית הגדולה.

● כמה ימים לפני שהתמוצצה מרשת אלי גבע, כונסה צמרת הפיקוד של צה"ל באזור ביירות במיסקדה של תיא-אלוף עמוס ירון. על הלוח נכתב בגיר: "המטרה — כיבוש מערב ביירות". תוך כדי הדיון בתוכנית, הודיעו לאלוף פיקוד הצפון, אמיר דרורי, כי התוכנית נדחתה.

שקד 17:

הפסקות האש

הפסקת האש הראשונה הוכרזה ביום השישי, 11.6.82. ישראל הפרה הפסקת-אש זו, כפי שהפרה את כל הפסקות האש שלאחריה. ברעתם של שרון ורפול לא עלה להפסיק את ביצוע "התוכנית הגדולה" בגלל הפסקת אש זו או אחרת. הם המשיכו בביצוע התוכנית, כשהם מפנקים הודעות של דובר צה"ל ברבר "הפרות" של הפסקת-האש בידי הסורים או בידי אש"ף בניירות אלה או אחרות, לפי הצורך.

שקד 18:

בלי חיל-אוויר

כאשר דובר בישיבת-ממשלה, שנערכה ביום השלישי, ה-15 ביוני, על כיבוש מערב-ביירות עליידי הפלאנגות, הבטיח ראש-הממשלה לשרי החינוך כי חיל-האוויר לא יסייע לפלאנגות בכיבוש מערב-העיר. כאשר פלשו הפלאנגות כמה חודשים אחר-כך למחנות הפליטים צברה ושאתילא, הם קיבלו סיוע של חיל-האוויר.

שקדים ועוד אחד

לבצע עד תומה, היה צורך לכבוש את מערב-ביירות, כדי להבטיח את שילטונו של באשיר ג'מאל, שנבחר כנשיא לבנון תחת חסות הכיבוש של צה"ל.

הפריצה למערב-ביירות בוצעה לא בגלל ההתנקשות בבאשיר ג'מאל, אלא למרות ההתנקשות. העילה היתה שנשארו בביירות 2000 מחבלים — מיספר שהומצא רק בדיעבד.

למעשה, נכללה ב"תוכנית הגדולה" פריצה של הפלאנגות למערב-ביירות, אך הם סירבו לבצעה בכוחות עצמם, גם אחרי שהוכטח להם כי צה"ל יבוא בעיקבותיהם. באשיר ג'מאל הבטיח כי הוא יתפוך את מחנות-הפליטים של הפלסטינים ל"פאקים". אחרי שייגרש משם את הפלסטינים. אך הוא היה מוכן "לטהר" את המחנות רק אחרי שצה"ל ייתר אותם — כפי שאכן נעשה, בסופו של דבר. זה היה אמור להיות השלב האחרון ב"תוכנית הגדולה" — סילוק הפלסטינים מביירות ומלבנון כולה, עליידי ביצוע מעשי-טבח אכזריים שייגרמו לבריחת הפלסטינים.

ואכן, באמצע ספטמבר התחילו צה"ל והפלאנגות, על-פי פקודת שרון ורפול, בביצוע השלב האחרון של "התוכנית הגדולה" שלהם. הטבח של צברה ושאתילא לא היה תאונה אלא חלק מ"התוכנית הגדולה".